

GREFA VESELĂ

„Surprinzător este însă faptul că același fenomen este perceput și în deciziile recente pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg, precum și de Curtea de Justiție de la Luxembourg, în care forurile europene se abat de la propriile principii consacrate în câțiva ani de funcționare. Practică neunitară la acest nivel, este de neacceptat cu atât mai mult cu cât se constată că este efectul unor acte de corupție de amploare”

Tribunalul Neamț, Secția I civilă, Sentința civilă nr. 703/c din 11 iunie 2013

Deliberând asupra conflictului de drepturi de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la această instanță, sub nr. 2194/103/2012, contestatorul E.I. a chemat în judecată intimații Ministerul Administrației și Internelor și Casa sectorială de pensii a Ministerului Administrației și Internelor solicitând în principal anularea deciziei de revizuire nr. 142456/12.12.2011 și recalcularea corectă a pensiei. A mai solicitat și anularea Hotărârii nr. 4524 din 23.04.2012 emisă de Comisia de contestații pensii din cadrul Ministerului Administrației și Internelor. În subsidiar, titularul cererii a înțeles să conteste cuantumul pensiei stabilit în urma recalculării ca o consecință a aplicării greșite a dispozițiilor legale în vigoare, conform precizărilor din contestația adresată comisiei de contestații din cadrul Ministerului.

În motivare, contestatorul a arătat următoarele:

1. Prin emiterea deciziei de revizuire a fost încălcat dreptul său de proprietate asupra pensiei de serviciu deținută în mod legal, în baza Legii nr.164/2001 privind pensiile militare de stat, astfel cum acest drept este protejat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

2. S-a încălcat principiul neretroactivității legii prevăzut de art. 15 alin.2

din Constituția României, republicată. Decizia de revizuire emisă la data de 12.12.2011 își produce efectele retroactiv, începând cu 01.01.2011, în condițiile în care la 31.12.2010 dreptul său la pensie era născut în baza Legii nr.164/2001 privind pensiile militare de stat.

În aceste condiții, pe data de 01.01.2011, nu era posibil să existe con-comitent, două dispoziții contrare și anume una care să prevadă recalcularea pensiei, iar cealaltă care să prevadă revizuirea recalculării.

Ca argument suplimentar, a fost menționat și faptul că, prin revizuire se încalcă principiul neretroactivității legii, prevăzut de Decizia nr.830/2008 a Curții Constituționale care a statuat că: *”ori de câte ori o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la anumite raporturi, toate efectele susceptibile a se produce din raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări, care trebuie să respecte suveranitatea legii anterioare. Legea nouă însă e aplicabilă de îndată tuturor situațiilor ce se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de situațiile juridice formate după abrogarea legii vechi.”*

Contestatorul a mai indicat de asemenea și deciziile Curții Constituționale (nr.375/2005 și 57/2006), prin intermediul cărora se reține clar faptul că, noile reglementări nu pot fi aplicate cu efect retroactiv, ele dispunând numai pentru viitor, fără a aduce atingere drepturilor legal câștigate anterior.

În avizul consultativ dat de Consiliul Legislativ cu privire la proiectul de Lege privind sistemul unitar de pensii, se arată că întrucât măsurile propuse nu sunt de natură penală sau contravențională, ci au caracter civil, ele pot viza doar cazurile ce se vor ivi după intrarea în vigoare a proiectului nu și pentru situațiile deja existente.

Consiliul Legislativ a concluzionat în sensul că, pensiile aflate în plată constituie drepturi legal câștigate și că ele nu pot fi afectate prin revizuire, procedeu care prin efectele lui ar constitui implicit o aplicare retroactivă a legii, în condițiile în care orice nouă reglementare trebuie să se aplice numai pentru viitor, adică pensiilor stabilite după data intrării în vigoare a actului normativ nou.

3. Decizia de revizuire a pensiei recalculate este nelegală și pentru că încalcă principiul consacrat al drepturilor câștigate.

Cu privire la quantum a precizat că pensia inițială a fost redusă, prin decizia contestată, la suma de 1754 de lei.

A contestat noua pensie revizuită la Comisia de contestații care, prin Hotărârea nr.4539/23.04.2012, contestație respinsă, ca neîntemeiată.

Acest quantum revizuit este incorect stabilit constituind o eroare în activitatea de revizuire a pensiei recalculate și a quantumului pensiei legal dobândite și primit pe talon în luna decembrie 2010.

Așadar, prin diminuarea quantumului pensiei sale legale se încalcă dispozițiile constituționale și legale menționate, fapt pentru care a contestat noul quantum și a cerut să i se păstreze quantumul aflat în plată la 31.12.2010.

S-a adus la cunoștința comisiei de contestații că nu este de acord cu datele din decizia de revizuire și din buletinul de calcul, deoarece nu are posibilitatea să le verifice, în comparație cu persoanele civile, ale căror venituri sunt consemnate în cărțile de muncă sau în alte înscrisuri legale.

A invocat prevederile art.125 din HG nr.257/2011 privind normele de aplicare a prevederilor Legii nr.263/2010, conform cărora angajatorul sau orice alți deținători de arhive sunt direct răspunzători de legalitatea, exactitatea și corectitudinea datelor, elementelor și informațiilor pe care le înscrie, în baza documentelor deținute. Din studiul deciziei de revizuire rezultă că nu sunt certificate anumite date referitoare la quantumul lunar, stagiul de cotizare, vechimea în serviciul militar și vechimea totală în muncă, perioadele suplimentare acordate pentru activitatea desfășurată în grupa I și a II-a. Nu rezultă care documente au stat la baza calculului pensiei militare, conform OG nr.33/2002, modificată și aprobată prin Legea nr. 223/2002 ce reglementează eliberarea certificatelor și adeverințelor de către autoritățile publice centrale și locale.

Invocarea acestor documente este imperios necesară având în vedere că, în activitate, cadrul militar nu a beneficiat de o carte de muncă pentru a-și verifica realitatea datelor înscrise în decizia de pensie și în actele anexate. De asemenea, nu poate fi prezumat faptul că, din memorie, o persoană aflată la pensie deci la o anumită vârstă, poate să-și amintească cu exactitate ce sumă de bani a primit în fiecare lună, cu ani în urmă.

OUG nr.1/2011 aduce în discuție, la revizuirea pensiei militare, majorarea punctajelor lunare realizate în perioadele în care, în activitate, pensionarul militar a desfășurat activități în locurile de muncă încadrate în grupele I și a II-a de muncă potrivit legislației în vigoare la acea dată. Din analiza deciziei nu rezultă care sunt

grupele de muncă avute în vedere și implicit punctajul corespunzător.

Revizuirea deciziei nelegale de recalculare a pensiei nu prevede în expunerea temeiului legal și recăpătarea dreptului asupra gradului militar deținut până la 31.12.2010 când, prin dispozițiile Legii nr.119/2010 modificată și ale Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii, a fost abrogată Legea nr.164/2001 privind pensiile militare modificată, în care se stipula dreptul de proprietate al cadrelor militare asupra gradului dobândit. Abrogarea acestor prevederi echivalează cu degradarea militară, pedeapsă complementară prevăzută doar de legea penală.

Art. 3 din Legea nr.80/1995 dispune: *“Gradul militar este un drept al titularului și reprezintă recunoașterea în plan social a calității de cadru militar. Gradul de ofițer, maistru militar și subofițer nu se pot pierde decât în cazurile și în condițiile prevăzute de lege”,* iar potrivit art. 69 din Legea nr.80/1995, degradarea militară se aplică în condițiile prevăzute de legea penală cadrelor militare în activitate, în rezervă și în retragere, condamnate la pedeapsa complementară a degradării militare prin hotărâre judecătorească.

Potrivit art.67 din Codul penal, degradarea militară e definită ca: *„pedeapsa complementară a degradării a degradării militare și care constă în pierderea gradului și a dreptului de a purta uniformă. Degradarea militară se aplică în mod obligatoriu condamnaților militari și rezerviști, dacă pedeapsa principală stabilită este de cel puțin 5 ani și de cel mult 10 ani.”*

Cum gradul militar are conținut patrimonial (prin coeficientul de grad luat în calcul la stabilirea pensiei militare în baza legii anterioare apariției Legii nr.164/2001, contestatorul apreciază că lipsirea de acest drept reprezintă o vătămare a drepturilor sale, acest aspect fiind în afara prevederilor constituționale.

Definirea gradului militar ca o parte componentă a unui drept de proprietate pentru fiecare individ este dată și de faptul că, înaintarea în grad e rezultatul unei contribuții efective și continue a fiecăruia, bazată pe criterii de competență profesională și conduită morală. De asemenea, până la data întocmirii contestației nu s-a identificat vreo infracțiune în sarcina sa.

Intimata Casa Sectorială de Pensii din cadrul Ministerului Administrației și Internelor și-a fundamentat apărările prin întâmpinarea depusă invocând pe fond următoarele:

Din cauza faptului că, în termenul prevăzut de Legea nr. 119/2010 privind unele măsuri în domeniul pensiilor, nu au fost identificate documentele necesare dovedirii în totalitate a veniturilor în cadrul procesului de recalculare pentru aproximativ un număr de 140.000 de persoane, lucru ce a avut un impact negativ asupra valorificării dreptului la pensie al beneficiarilor acestei legi, Guvernul României a adoptat OUG nr.1/2011 prin care a statuat că: *“Pensiile prevăzute la art. 1 lit.a și b din Legea nr. 119/2010 pentru care la determinarea punctajului mediu anual s-a utilizat salariul mediu brut pe economie, potrivit art.5 din aceeași lege, se revizuiesc, din oficiu, cel mai târziu până la data de 31 decembrie 2011, pe baza actelor doveditoare ale veniturilor realizate lunar de beneficiari”.*

Întrucât s-a considerat necesară instituirea unei etape de revizuire cu respectarea principiului contributivității, scopul fiind acela de a nu sancționa persoanele care, fără a avea vreo culpă, nu au reușit în intervalul inițial pus la dispoziție de legiuitor prin Legea nr. 119/2010 să identifice documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii cariere, s-a reglementat la art. 6 din OUG nr.1/2011 că pensiile recalculate al căror quantum este mai mic decât al celor aflate în plată, se mențin. Iar diferențele aferente lunii ianuarie 2011

se achită până la sfârșitul lunii februarie 2011.

În cazul contestatorului, s-a revizuit pensia în baza veniturilor realizate lunar așa cum rezultă din decizia de revizuire.

Ministerul Administrației și Internelor, pentru Comisia de contestații a depus întâmpinare prin care a invocat argumente privind fondul cauzei în sensul că, la data de 03.02.2011 a intrat în vigoare OUG nr.1/2011, act normativ prin intermediul căruia a fost abrogată expres HG nr. 735/2010 și a fost instituită o nouă metodologie și noi termene pentru revizuirea cuantumului pensiilor, scopul fiind acela de a nu sancționa persoanele care, fără a avea vreo culpă, nu au reușit în intervalul inițial, pus la dispoziție prin Legea nr.119/2010, să identifice documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii cariere.

Prin art. 1 alin. (1) din OUG nr. 1/2011, s-a dispus revizuirea din oficiu, până la data de 31.12.2011, a pensiilor militare de stat prevăzute la art. 1 lit. a) din Legea nr. 119/2010, pentru care la determinarea punctajului mediu anual s-a utilizat salariul mediu brut pe economie, categorie în care s-a încadrat și pensia contestatorului.

Așa cum rezultă din prevederile art. 4 și art. 18 din Anexa nr. 3 a actului normativ menționat, determinarea stagiului de cotizare și a punctajului mediu anual se face pe baza datelor din dosarul de pensionare și nu a datelor înscrise în decizia de recalculare emisă în temeiul Legii nr. 119/2010.

Potrivit art. 1 alin. (2) din OUG nr. 1/2011, obligația identificării și transmiterii veniturilor realizate lunar de către beneficiari revine instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională în cadrul cărora beneficiarul și-a desfășurat activitatea. De altfel, nici în cuprinsul OUG nr. 1/2011 și nici în preambul sau în anexe nu se face vreo referire la deciziile de recalculare. Decizia

de revizuire contestată nu are ca temei decizia de recalculare emisă potrivit Legii 19/2010, pentru ca, un eventual viciu al acesteia, să aibă drept consecință nulitatea absolută a celei dintâi. Prin intrarea în vigoare a OUG nr.1/2011, decizia de recalculare pensie, emisă potrivit Legii nr. 119/2010, având ca rezultat un quantum mai mic al pensiei decât cel aflat în plată până în luna decembrie 2010, nu a mai produs efecte, fiind menținută în plată pensia în cuantum net în luna decembrie 2010, începând cu luna ianuarie 2011 și până la emiterea deciziei de revizuire.

Cu privire la afirmațiile potrivit cărora prin revizuirea pensiei s-ar încălca dreptul de proprietate, principiul neretroactivității legii și principiul drepturilor câștigate, asupra acestor aspecte s-a pronunțat deja Curtea Constituțională prin Decizia nr.871/2010. Având de analizat constituționalitatea legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor (Legea nr. 119/2010), Curtea Constituțională a statuat că prevederile art. 1-5 și art. 12 din acest act normativ nu contravin dispozițiilor constituționale privind neretroactivitatea legii civile, principiului drepturilor câștigate, dreptul de proprietate și nici tratatele internaționale la care România este parte.

Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a constatat că pensiile de serviciu au un regim juridic diferit în raport cu pensiile acordate în sistemul public de pensii. Astfel, spre deosebire de acestea din urmă, pensiile de serviciu sunt compuse din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia contributivă, reflectă cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială. În cazul pensiilor militare, întregul quantum al pensiei speciale se plătește de la bugetul de stat. Acordarea

acestui supliment a urmărit instituirea unui regim special, compensatoriu pentru anumite categorii socioprofesionale supuse unui statut special. Această compensație, neavând ca temei contribuția sistemului de asigurări sociale, ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia.

Prima condiție este satisfăcută în cauză deoarece ingerința este reglementată de OUG nr. 1/2011 dar și cea de a doua condiție este îndeplinită întrucât, scopul legitim, de utilitate publică, constă în necesitatea reformării sistemului de pensii, reechilibrarea sa, eliminarea inechităților existente în sistem și, nu în ultimul rând, datorită situației de criză economică și financiară cu care se confruntă statul. OUG nr. 1/2011 nu conține nicio prevedere care să permită menținerea în plată a pensiei în cuantumul stabilit potrivit reglementărilor anterioare, dacă prin revizuire rezultă un cuantum mai mic.

Cu privire la capătul de cerere subsidiar prin care este contestat cuantumul pensiei, la revizuirea pensiei au fost avute în vedere documentele aflate la dosarul de pensionare, respectiv: situația veniturilor realizate lunar, fișa de pensie și fișa cu locurile de muncă în care a lucrat contestatorul și care îi dau dreptul la încadrare în locuri de muncă și activități cu condiții deosebite, speciale și alte condiții. Prin decizia de revizuire contestată, nu s-au adus modificări în ceea ce privește încadrarea activității desfășurate în condițiile de muncă. Perioadele lucrate în condiții normale, condiții deosebite și alte condiții, luate în calcul la revizuirea pensiei, sunt cele stabilite prin decizia emisă în temeiul Legii nr. 164/2001, decizie care a rămas definitivă, nefiind contestată.

Referitor la afirmația potrivit căreia: „prin transformarea pensiei militare,

stabilim baza Legii nr. 164/2001, ca lege anterioară apariției Legii nr. 119/2010, în pensie pe baza contributivității conform Legii nr. 119/2010” contestatorul ar fi fost degradat militar, prin decizia contestată, se respinge categoric ideea că o asemenea măsură se putea lua. De altfel, așa cum se poate observa din conținutul deciziei, în aceasta este menționat gradul militar deținut de contestatorul.

Analizând actele și lucrările dosarului în funcție de cererea formulată, apărările indicate, înscrisurile depuse și dispozițiile legale aplicabile, tribunalul reține următoarele:

Contestatorul a beneficiat de o pensie de serviciu, fiind angajat al Ministerului de interne stabilită prin decizia care se afla în plată la 31 decembrie 2010. Potrivit art.1 alin. 1 lit. a din Legea nr.119/2010 aceste pensii au devenit pensii în înțelesul Legii nr.19/2000. Art. 3 din același act normativ a prevăzut și „*algoritmul de calcul*”, iar HG nr.735/2010 a avut în vedere metodologia de recalculare a categoriilor de pensii de serviciu prevăzute la art. 1 lit. a, b din Legea nr.119/2010.

Deși HG nr.735/2010 a fost suspendată prin sentința civilă nr. 338/2010 a Curții de Apel Cluj, în această perioadă a fost adoptată OUG nr.1/2011 care a avut drept scop asigurarea egalității de tratament pentru toți beneficiarii sistemului public de pensii, prin instituirea unor măsuri legislative necesare pe baza cărora instituțiile implicate să poată realiza toate procedurile administrative necesare stabilirii drepturilor de pensie într-un mod obiectiv și justificat.

Cu toate acestea, adoptarea acestui act normativ, în loc să înlăture discriminările și inechitățile ce au fost constatate în procesul de recalculare a pensiilor în baza Legii nr.119/2010 nu a făcut decât să reia pentru pensionarii militari și cei proveniți de la M.A.I. aceeași formulă ca și cea stabilită prin actul

normativ abrogat (HG nr.735/2010), diferența referindu-se la titulatura procedurii intitulată "revizuire" și la înlocuirea salariului mediu brut cu veniturile comunicate de instituțiile angajatoare, în condițiile în care aceste categorii de pensionari nu dețin carnet de muncă, împrejurări ce au condus la un quantum al pensiei care nu a fost diferit de cel al pensiei recalculată.

Specificul acestor categorii de pensionari militari sau din poliție este acela că întreaga evidență asupra activității, vechimii și nivelului veniturilor este la angajator, aceștia nefiind în posesia unor carnet de muncă, fluturași de salariu sau alte adeverințe eliberate în timpul activității. Dificultăți au fost astfel înregistrate și pentru evidențierea perioadelor în care munca s-a desfășurat în condiții speciale/deosebite. Acești pensionarii nu au avut astfel acces direct la datele pe baza cărora se realizează revizuirea și nu au avut cum să exercite un control asupra documentelor pe baza cărora s-au întocmit evidențele, multe dintre acestea fiind nesemnate sau neștampilate, iar la rubrica semnătură apare una indescifrabilă.

Prin adoptarea OUG nr.1/2011 nu s-a procedat decât la redenumirea modalității de calcul din *recalculare* în *revizuire* având consecințe similare atât în ceea ce privește efectele cât și sub aspectul cuantumului.

Cauza de față are ca principal izvor nemulțumirea contestatorului față de modificarea legislației referitoare la sistemul public de asigurări sociale, modificare în baza căreia pensia militarilor, a polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special, a fost eliminată în totalitate fiind înlocuită cu pensia de asigurări sociale, având drept consecință reducerea acesteia într-un mod esențial. Trecerea s-a realizat în baza mai multor acte normative, emise succesiv care l-au pus pe contestator în situația ca, într-un

interval scurt de timp să i se emită mai multe decizii în legătură cu pensia, numite decizie de recalculare, decizie de revizuire, decizie de regularizare, pentru fiecare dintre ele fiind nevoie să se adreseze instanței pentru cenzurarea lor sub aspectul legalității și temeiniciei lor, ajungându-se în situația ca mai înainte de finalizarea procedurilor judiciare, să se emită o nouă decizie, cu efecte identice cu cea anterioară. Cu toate acestea emiterea noii decizii de revizuire l-a pus pe contestator în situația de a critica algoritmul de calcul, în condițiile în care calificarea pensiilor militare ca pensii de asigurări sociale s-a realizat în baza Legii nr. 119/201 și nu în baza OUG nr. 1/2011.

Emiterea deciziilor de revizuire a pensiilor în vederea reducerii lor este contrară scopului pentru care se motivează că a fost elaborată OUG nr.1/2011.

În Nota de fundamentare a acestui act normativ se arată că: „*Întrucât în termenul prevăzut de Legea nr. 119/2010 nu au fost identificate documentele necesare dovedirii în totalitate a veniturilor în cadrul procesului de recalculare, lucru care a avut un impact negativ asupra valorificării dreptului la pensie a beneficiarilor acestei legi, în sensul că, pentru cei care nu au prezentat acte care să dovedească veniturile obținute, în funcție de care s-a recalculat pensia de serviciu, s-a utilizat salariul minim brut pe economie. În urma procesului de recalculare, beneficiarii pensiilor de serviciu au acționat în judecată casele județene de pensii solicitând suspendarea/anularea deciziilor individuale de recalculare a drepturilor de pensii de serviciu emise conform Legii nr.119/2010 și în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 737/2010 privind metodologia de recalculare a categoriilor de pensii de serviciu prevăzute din Legea nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, act normativ care reglementează procedura de recalculare a*

pensiilor de serviciu acordate în baza unor legi speciale” (Nota de fundamentare, pct. 1).

În nota de fundamentare se mai arată că: „Prezentul act normativ este promovat sub forma unei ordonanțe de urgență din următoarele motive: exigențele subliniate de puterea judecătorească în cadrul controlului jurisdicțional exercitat cu ocazia aplicării Legii nr. 119/2010; (Nota de fundamentare, pct. 3).

În preambulul OUG 1/2011 se face referire la faptul că: „Scopul este acela de a se stabili în mod just și echitabil drepturile de pensie pe care persoanele vizate de prezenta ordonanță de urgență sunt îndreptățite să le primească, astfel încât acestea să aibă posibilitatea să identifice și să depună la casele teritoriale de pensii toate documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii activități profesionale “.

S-a mai prevăzut și că: “Plata drepturilor restante, constând în diferența dintre cuantumul convenit al pensiei rezultat în urma recalculării și cel obținut în urma revizuirii, pentru perioada de la data de 1 septembrie 2010 și până la data revizuirii potrivit prezentei ordonanțe de urgență, se va realiza în termenele prevăzute la art. 1 alin. (1), (4) și (5), după caz”.

Din aceste texte și din faptul că se utilizează termenul revizuire și nu recalculare, se deduce că OUG nr. 1/2011 vizează numai situațiile în care unele persoane nu au avut posibilitatea să identifice și să depună la casele teritoriale de pensii toate documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii activități profesionale, urmând ca după revizuire să le fie majorată pensia. Totodată, dacă după revizuire rezultă o pensie mai mică, trebuia menținută pensia anterioară.

În același sens, mai pledează interpretarea acestui act normativ prin comparare cu prevederile din OUG nr. 1/

2011 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor acordate beneficiarilor proveniți din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, în care se prevede că: „pensiile recalculate pe baza documentelor care atestă veniturile realizate și a salariului mediu brut pe economie sau exclusiv pe baza salariului mediu brut pe economie pentru perioadele care constituie stagiul de cotizare și ale căror cuantumuri sunt mai mari decât cele aflate în plată în luna decembrie 2010 se mențin în plată în cuantumurile rezultate în urma recalculării până la data emiterii deciziei de revizuire”. În același act normativ se mai stabilește că: „Pensiile recalculate pe baza documentelor care atestă veniturile realizate și a salariului mediu brut pe economie sau exclusiv pe baza salariului mediu brut pe economie pentru perioadele care constituie stagiul de cotizare și ale căror cuantumuri sunt mai mici decât cele aflate în plată în luna decembrie 2010 se mențin în plată în cuantumurile avute în luna decembrie 2010 începând cu luna ianuarie 2011 până la data emiterii deciziei de revizuire. Diferențele aferente lunii ianuarie 2011 se achită până la sfârșitul lunii februarie 2011 “ (Art. 5 și art. 6).

Cele 2 acte normative trebuiau să aibă efecte asemănătoare, deoarece OUG nr. 1/2011 se raportează la revizuirea pensiilor prevăzute la art. 1 lit. a) și b) din același act normativ.

Pe de altă parte, toate aspectele referitoare la pensii au fost reglementate prin Legea nr. 263/2010, votată în luna decembrie 2010, care a intrat în vigoare la începutul anului 2011, intitulată Legea privind sistemul unitar de pensii publice. În cuprinsul ei se face referire la modul de calcul similar cu Legea nr. 119/2010 și OUG nr. 1/2011, procesele fiind declanșate sau câștigate în primă instanță în perioada adoptării Legii privind sistemul unitar de pensii publice. Legiuitorul din acea perioadă avea posibilitatea să se

refere la recalcularea sau la revizuirea pensiilor stabilite prin hotărâri judecătorești, sau la cele care au făcut obiectul Legii nr. 119/2010, dar nu a făcut-o.

În acest context, după câteva luni a început să se diversifice din nou sistemul de pensii, iar prin revizuirea pensiilor contestate anterior în instanță s-a dat ultimului act normativ o interpretare și o aplicare nemaiîntâlnite în România modernă.

Contestatorul a desfășurat o perioadă îndelungată activitatea pe baza căreia a primit legal pensia de serviciu, conform unei legislații relativ recente, adoptate în perioada în care miniștri ai justiției au fost ideologi proeminenți ai guvernării care a impus revizuirea (Valeriu Stoica și Monica Macovei). Justiției nu îi este permis să protejeze machiavelismul normativ. Chiar dacă această practică a devenit o constantă de fapt a tehnicii legislative, recente, instanțele judecătorești au obligația să sancționeze lipsa de deontologie în elaborarea legilor. Dacă acel cadru legal a permis instituirea pensiilor speciale, principiul stabilității juridice operează de drept, în sensul că se va constata obligativitatea menținerii efectelor acelor pensii adică punerea în plată.

Aceasta cu atât mai mult cu cât, rațiunea de atunci a instituirii dreptului la pensiile de serviciu a fost, compensația pentru absența ori îngrădirea exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale cu conținut politic sau social-economic pe toată perioada exercitării profesiei, exprimate prin interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute prin Constituție și legi, pentru anumite categorii de personal. Or, în lipsa unei limitări în timp a restrângerii acestui drept, în absența respectării obligației statului de a adopta o politică economică și socială adecvată pentru a nu-și expune cetățenii la suportarea în întregime, a tuturor

efectelor crizei economice, prin restrângerile sistematice și repetate ale drepturilor fundamentale, este grav compromis justul echilibru între interesul general și drepturile individului, între scopul urmărit și efectele produse, măsura nu poate decât să impună o sarcină excesivă și disproporționată asupra cetățeanului. Această disproporție, nu poate fi acceptată cu atât mai mult cu cât, clamatul interes general este subordonat unor principii de inechitate și corupție de nivel oligarhic suprastatal.

Decizia de pensionare are caracterul unui contract civil. Prin modalitatea concretă în care au fost aplicate Legea nr. 119/2010 și OUG nr. 59/2011 s-a adus atingere dreptului la pensia de serviciu, în substanța sa, această pensie fiind pierdută, ceea ce echivalează cu o veritabilă expropriere. Se pierde practic această pensie, fiind atribuită o pensie din altă categorie, mult mai mică. În termeni reali, acest fapt poate fi comparat cu situațiile din perioada socialistă, în care au fost luate proprietățile imobiliare valoroase unor persoane, fiindu-le repartizate apartamente sau garsoniere insalubre. În prezent acele situații constituie inechități sociale de proporții și cauze în care instanțele interne au pronunțat în mod consecvent soluții reparatorii.

Acordarea pensiei, în general, are caracterul unui contract între beneficiarul pensiei și o instituție publică, pe baza unor legi emise de stat, care aveau aparența de stabilitate și continuitate.

Nu este admisibil ca statul să schimbe în mod brutal un pact civil, sub pretextul uniformizării veniturilor, care reprezintă o lozincă utilizată frecvent în regimurile totalitare, cu efecte devastatoare asupra unor categorii de persoane și a societății în ansamblul său și nerealiste întrucât prin aceste reduceri bugetare nu se resimte o modificare favorabilă a deficitului bugetar.

În acest sens, criza economică presupunea luarea în calcul a unor cheltuieli minime, de subzistență și nici într-un caz angajarea unor proiecte de noutate absolută, de control și identificare – gen "big brother", implementarea în România, cardurile de sănătate, acte de identitate electronice - halucinante ca și costuri și care nu au ca scop refacerea economică reală, prin producție.

Pensia, din perspectiva protecției dreptului de proprietate privată, este garantată de Constituția României.

Instanța constată că, în materia dedusă judecării, la nivelul practicii judiciare interne s-au pronunțat soluții contradictorii. Surprinzător este însă faptul că același fenomen este perceput și în deciziile recente pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg precum și de Curtea de Justiție de la Luxembourg, *în care forurile europene se abat de la propriile principii consacrate în câțiva ani de funcționare*. Practică neunitară la acest nivel, este de neacceptat cu atât mai mult cu cât se constată că este efectul unor acte de corupție de amploare.

Care sunt considerentele prezentei instanțe, în aprecierea lipsei de obiectivitate a CEDO în ultimele decizii pronunțate:

Ca regulă, ne-am obișnuit cu termene de câțiva ani de la introducerea unei acțiuni în petiție de drepturi ale omului și până la soluționare și tot ca o regulă este că motivarea deciziilor este de o înaltă ținută. Dar, dintr-o dată, plângerile pe problema reducerii salariilor bugetarilor și desființării pensiilor speciale sunt soluționate în mai puțin de 6 luni, motivarea este simplistă și cvasi-identică motivării Curții constituționale a României și nu s-a pronunțat asupra sesizării de discriminare creată printr-o practică neunitară a instanțelor interne, respectiv soluții contradictorii ale curților de apel, sesizând doar guvernul României.

În acest context, e de observat că este inadmisibilă vizita de curtoazie a președintelui și vicepreședintelui Curții de la Strasbourg (care prin însuși statutul lor trebuie să fie imparțiali în apărarea drepturilor particularilor) la instituțiile statului român respectiv premier, parlament, Curtea Constituțională a României.

Astfel, judecătorului național îi revine misiunea deosebit de dificilă de a analiza care normă are aplicabilitate, în contextul în care încălcându-și întreaga practică anterioară, Curtea europeană pronunță lapidar și copiate din Deciziile Curții Constituționale, cauzele *Mihăieș și Frimu c. României*.

Sesizând astfel lipsa de consecvență, constată că pentru stabilitatea sistemului judiciar în ansamblu, *e necesară întoarcerea la principiu*. Instanțele naționale, care alcătuiesc *puterea judecătorească sunt singurele care au plenitudine de competență* și singurele investite cu puterea de a aprecia, în litigiile cu care sunt sesizate, dacă trebuie să aplice un text dintr-o lege internă, ori să aplice direct o normă internațională, în baza prevederilor art. 20 al. 2 din Constituție, potrivit căroră: *„Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile”*.

Se poate spune astfel că principiile care guvernează drepturile și libertățile persoanei, astfel cum sunt enunțate în legea fundamentală precum și în legislația europeană, trebuie aplicate în spiritul lor și apreciind în mod direct care constituie un avantaj cert pentru petiționar sau sunt în favoarea acestuia.

Cauzele *Felicia Mihăieș împotriva României* (cererea nr. 44232/11) și *Adrian Gavril Senteș împotriva României*

(cererea nr. 44605/11) precum și cauza *Ana Maria Frimu, Judita Vilma Timar, Edita Tanko, Marta Molnar și Lucia Ghețu împotriva României* (nr. 45312/11, 45581/11, 45583/11, 45587/11, 45588/11), fac dovada faptului că instanța europeană se abate de la principiile și de la practica sa anterioară, protejând în mod nepermis interesele statului care apare astfel ca fiind într-o poziție dominantă comparativ cu particularii.

Noțiunea de „bunuri” poate cuprinde atât „bunuri actuale”, cât și „valori patrimoniale” inclusiv, în anumite situații bine stabilite, creanțe al căror titular demonstrează că acestea au o bază suficientă în dreptul intern, sau în virtutea cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o „speranță legitimă” să obțină exercitarea efectivă a unui drept de proprietate.

Se mai poate reține și că, suprimând pensiile speciale recunoscute și reglementate de legislația anterioară, aflate deja în plată, prin adoptarea unui nou act normativ, statul român și-a încălcat propriile obligații de echitate și consecvență astfel că instanțelor judecătorești nu le este permis să protejeze o asemenea conduită.

Din această perspectivă, contestatorul și-a legitimat interesul prin invocarea unei valori patrimoniale cu valența unui drept câștigat, recunoscut și executat de către stat în temeiul unei legi speciale, suficient de clară și previzibilă, de la data pensionării sale, lege care îi permitea să-și previzioneze, la nivel individual și familial, o anumită manieră de gestionare prezentă și viitoare a acestor venituri. O asemenea prerogativă trebuie recunoscută ca făcând parte din dreptul de dispoziție al oricărei persoane asupra unei componente a patrimoniului său legal dobândit, iar suprimarea ei prin intervenția intempestivă a legiuitorului nu poate avea altă consecință decât afectarea substanței dreptului în partea sa cea mai

importantă și definitivă - prerogativa dispoziției.

În mod evident, prin suprimarea pensiilor speciale se înlătură principiul dreptului câștigat întrucât aceste pensii aveau rolul recompensei pentru sacrificiile din timpul perioadei active în apărarea integrității teritoriului național. Prin înlăturarea acestor recompense nu numai că se aduce atingere gradelor militare - fiind uniformizat întregul sistem de pensii dar, este pusă în pericol securitatea statului - chestiune care deja a devenit actuală și dovedită.

Cum am arătat deja, tocmai exigențele legate de caracterul accesibil și previzibil al noii reglementări nu sunt satisfăcute, așa încât se poate constata că prin actele normative care au anulat pensiile de serviciu cu efect retroactiv, au fost grav afectate claritatea și previzibilitatea legii, impuse de noțiunea de „legalitate”, iar măsura nu mai apare astfel ca fiind justificată și rezonabilă într-o societate democratică.

Nici pericolul public iminent nu este îndeplinit, fiind: „*O situație de criză sau de pericol excepțional și iminent, care afectează populația în ansamblu și constituie o amenințare la adresa vieții organizate a comunității ce alcătuiește statul fiind exemplificate în acest sens fenomene naturale, sociale și politice, cum ar fi: catastrofa ori calamitatea naturală; insurecția armată; răscoala sau lovitura de stat; violențele de amploare.*”

Este evident faptul că, în cuprinsul enumerărilor din textele enunțate anterior nu se regăsesc valori referitoare la diminuarea deficitului bugetar sau reechilibrarea bugetară a statului, la care a făcut referire Guvernul României, motiv pentru care nu era admisibilă și justificată înlăturarea în mod brutal a pensiilor de serviciu.

În altă ordine de idei, se constată că la nivel central executivul procedează la instituirea unor măsuri deosebit de costisitoare dar care nu au ca efect

relaxarea fiscală și relansarea economică ci, construcția unui sistem de urmărire și control permanent, de tip dictatorial. În acest context nu pot fi primite argumentele intimatelor în sensul că legea a avut a urmărit teleologic, eficiența economică a sistemului de pensii în special și a economiei în general.

Ca urmare, sunt încălcate în mod evident prevederile art. 53 alin. 1 și alin.2 din Constituție, nefiind întrunite cerințele pentru restrângerea dreptului la pensie și nefiind totodată prevăzută perioada pentru care vor fi restrânse aceste drepturi.

Al treilea element necesar constă în faptul că măsura cu caracter excepțional derogator trebuie să respecte principiul proporționalității. Satisfacerea acestui principiu implică, caracterul absolut necesar al măsurii asumate, strict indispensabil pentru a putea face față pericolului public care a determinat luarea măsurii și pentru a readuce statul în situația funcționării normale. Statul poate institui măsuri derogatorii de la principiile democratice „numai în măsura în care situația impune acest lucru”, pentru că

exercitarea acestora ar fi de natură să-l împiedice să facă față pericolului public. Este necesară o legătură concretă între măsura derogatorie și amenințarea care planează asupra statului.

Principiul proporționalității semnifică faptul că măsurile derogatorii trebuie să aibă un caracter de necesitate absolută și să fie strict indispensabile pentru a putea face față pericolului public; ele se pot lua „numai în măsura în care situația impune acest lucru”. Statul poate să suspende drepturile și libertățile garantate numai în măsura în care exercitarea acestora ar fi de natură să le împiedice, să facă față pericolului public. Trebuie să existe o legătură concretă între o măsură derogatorie și amenințarea care planează asupra națiunii.

Aceste considerente ale instanței sunt de natură a justifica anularea hotărârii și a deciziei de revizuire contestate în prezenta cauză, dispunându-se însă, conform solicitării exprese a contestatorului, reluarea calculării pensiei și prin raportare la adevărul nr.421/01.02.2011 eliberată de SC P. SA Piatra Neamț.

În atenția colaboratorilor

Revista Forumul Judecătorilor reprezintă o inițiativă având ca scop promovarea valorilor legate de profesia de judecător, a ideilor și opiniilor privind starea justiției și reforma sistemului judiciar, a studiilor juridice bazate pe experiența acumulată în activitatea desfășurată.

Față de acest deziderat, oferta de publicare se adresează în primul rând judecătorilor, însă vor fi acceptate spre publicare toate articolele care se vor încadra în standardele revistei.

Lucrările se trimit în format electronic pe adresa de e-mail office.rfj@gmail.com ori la adresa: Editura Universitară, București, Bd. N.Bălcescu nr. 27-33, Bloc Unic, sc. B, sector 1. Autorii vor menționa numele și prenumele, profesia (funcția), domiciliul, locul de muncă, numărul de telefon, codul numeric personal și codul IBAN.

Materialele vor fi predate revistei și în format electronic, redactate în Microsoft Word, font Times New Roman, corp 12, la 1,5 rânduri, folosindu-se în mod obligatoriu diacritice.

Articolele de doctrină nu pot depăși 25 de pagini, incluzând notele de subsol, și vor fi structurate în mai multe părți și diviziuni, corespunzător complexității temei tratate.

În text pot fi folosite cuvinte scrise cu font normal sau *italic* și în mod excepțional cu caractere **bold**, fiind exclusă folosirea MAJUSCULELOR.

Întrucât revista va fi transmisă pe suport electronic asociațiilor judecătorilor din străinătate, fiecare articol va

fi însoțit de un rezumat redactat în mod obligatoriu în limba engleză și/sau franceză, de maximum 25 de rânduri, în funcție de dimensiunea articolului și de complexitatea temei tratate. Rezumatul va conține esența articolului și concluziile autorului asupra problemei analizate.

Sursele bibliografice vor fi citate complet și vor indica toate elementele de identificare: inițiala prenumelui și numele autorului (fără caractere îngroșate), titlul complet al articolului (în *italic* și fără ghilimele), publicația, număr/an, editura, orașul, anul publicării și pagina de trimitere. Dacă sunt mai mulți autori ai unei lucrări, vor fi enumerați toți, folosind virgula, fără conjuncția „și”. Dacă există mai mult de cinci autori, se va menționa numai numele primului sau al coordonatorului, după care se va trece „ș.a.”.

Se vor utiliza doar abrevierile menționate în lista de abrevieri.

Abrevierile uzuale utilizate în citarea actelor normative române sunt: C.civ., C.pr.civ., C.pen., C.pr.pen., C.com., C.fisc., C.pr.fisc., H.G. nr., O.G. nr., O.U.G. nr., art., par., alin., lit., pct. etc. Indicarea actelor normative se va face numai prin numărul și anul apariției, fără data adoptării (ex. Legea nr. 303/2004), însă în nota de subsol va fi indicat numărul Monitorului Oficial.

Cu privire la materialele care se publică, conducerea revistei își rezervă dreptul să corecteze, după caz, să reformuleze ori stilizeze unele formulări, fără a aduce atingere ideilor, opiniei și argumentelor autorilor. Manuscrisele nepublicate nu se restituie.

Materialele trimise redacției spre publicare nu pot fi oferite spre publicare către alte reviste decât după primirea unui refuz expres de publicare în *Revista Forumul Judecătorilor* din partea redacției sau după curgerea unui termen de 45 de zile de la înregistrare în care nu s-a primit niciun răspuns.

Cele de mai sus sunt clauze ale contractului de editare, în conformitate cu Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Conform contractului, autorii cesează cu titlu exclusiv dreptul de producere și difuzare a operei lor (inclusiv pe suport

electronic), prezumându-se că își însușesc clauzele în momentul în care trimit lucrările spre a fi publicate.

Colaboratorii vor respecta legislația privind drepturile de autor pentru a evita orice formă de plagiat, revenindu-le în caz contrar întreaga răspundere juridică sau deontologică. Redacția revistei nu își asumă nicio răspundere din acest punct de vedere.

Contractul de editare se reziliază de drept dacă survin până la data corecturii finale a numărului de revistă modificări legislative importante ce influențează în mod hotărâtor conținutul articolului.

Parcursul complet al unui articol / studiu de la redactare până la tipărire în Revista Forumul Judecătorilor

1. Articolul / studiul este redactat conform indicațiilor afișate pe site-ul revistei: <http://www.forumuljudecatorilor.ro/index.php/principii-de-publicare>.
2. Articolul / studiul este trimis în variantă electronică, pe adresa de e-mail office.rfj@gmail.com ori la sediul Editurii Universitare.
3. Articolul / studiul primit este prezentat de îndată colegiului de redacție.
4. Redactorii stabilesc în cadrul ședinței de redacție dacă materialul respectiv întrunește condițiile de formă minime pentru publicare și, apoi, două persoane desemnate prin consultare cu membrii Colegiului Științific (specialiști în domeniu sau într-un domeniu apropiat celui în care este scris materialul) vor realiza recenzia. Identitatea recenzorilor poate fi comunicată autorului, la cerere și justificat, după consultarea Colegiului Științific.
5. Un coordonator (directorul editorial, redactorul-șef sau redactorul-șef adjunct) va transmite articolul / studiul în format electronic recenzorilor.
6. Recenzorii, după evaluarea în mod separat a articolului / studiului, îl înapoiază însoțit de recenzii.
7. Dacă în urma evaluării făcute de recenzori, aceștia propun articolul / studiul spre publicare, lucrarea se va transmite în format electronic către un corector. Dacă există divergență de opinii, va fi desemnat un al treilea recenzor.
8. În cazul în care este respins definitiv, un coordonator va transmite refuzul de publicare autorului, în cel mai scurt timp posibil.
9. În cazul în care articolul / studiul este declarat eligibil, însă necesită completări conform sugestiilor recenzorilor, un coordonator va transmite autorului, în cel mai scurt timp posibil, toate informațiile necesare și va stabili un termen pentru retransmiterea lucrării finale, care reia etapele 5-8.
10. În urma acceptării spre publicare, un redactor operează pentru fiecare articol / studiu corectura în format digital, verifică rezumatele în limba română și engleză sau franceză, precum și cuvintele cheie în limba engleză (le alcătuiește și introduce în cazul în care acestea lipsesc).
11. După efectuarea și introducerea corecturii, redactorii transmit lucrările directorului editorial, redactorului-șef sau redactorului-șef adjunct.
12. Toate articolele și studiile corectate sunt adunate într-un singur document Word și vor fi înaintate tehnoredactorului de către directorul editorial.
13. Tehnoredactorul paginează toate textele în formatul revistei folosind aplicația PageMaker și întocmește coperta, după care transmite fișierele în format electronic corectorului din cadrul Redacției.

14. Tehnoredactorul deține un standard al Revistei, respectiv macheta generală cu modul de așezare în pagină, siglele rubricilor și stilurile folosite, pe care o particularizează pentru fiecare număr, începând cu primele pagini.

15. Corectorul operează corectura și efectuează eventualele modificări pe varianta electronică, împreună cu tehoredactorul.

16. Tehnoredactorul finalizează în format electronic numărul de revistă respectiv, după care îl tipărește și îl transmite unui corector din cadrul Editurii pentru revizuirea finală.

17. Tehnoredactorul, după introducerea ultimelor corecturi, primind bunul de tipar, transmite textul în format PDF și coperta numărului respectiv către Tipografia Editurii.

18. Tipografia Editurii tipărește numărul de revistă.